PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · HISTORIA · KLASA 7

Dział 1. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

Kongres wiedeński i podział ziem polskich, okres konstytucyjny Królestwa Polskiego, powstanie listopadowe, Wielka Emigracja, powstanie styczniowe, uwłaszczenie chłopów. Sześć kart pracy: karta z najważniejszymi wiadomościami i przykładami, trzy karty ćwiczeń (w tym praca ze źródłem), dwa równoległe sprawdziany (grupy A i B) oraz pełny klucz odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim** Kongres wiedeński i podział ziem polskich, okres konstytucyjny Królestwa Polskiego, powstanie listopadowe, Wielka Emigracja, powstanie styczniowe, uwłaszczenie chłopów	7 zad. 29 pkt
2	**Po kongresie wiedeńskim – ćwiczenia** Daty, postacie, ziemie polskie po 1815	5 zad. 15 pkt
3	**Powstania narodowe – utrwalenie** Przyczyny i skutki powstań, porównanie uwłaszczeń	5 zad. 10 pkt
4	**Pracuję ze źródłem – emigracja i mapa** Wielka Emigracja, mapa ziem polskich po 1815 roku	4 zad. 16 pkt
5	**Sprawdzian: ziemie polskie po 1815 – grupa A** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: ziemie polskie po 1815 – grupa B** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 7 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

Kongres wiedeński i podział ziem polskich, okres konstytucyjny Królestwa Polskiego, powstanie listopadowe, Wielka Emigracja, powstanie styczniowe, uwłaszczenie chłopów

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 29 pkt

Przypomnij sobie

- **Kongres wiedeński** (1814–1815) ustalił nowy porządek w Europie po klęsce Napoleona: przywrócono władzę dawnych dynastii, mocarstwa dbały o równowagę sił, a Rosja, Austria i Prusy zawarły **Święte Przymierze**, by wspólnie tłumić rewolucje. Ziemie polskie pozostały podzielone.
- Powstało **Królestwo Polskie** połączone z Rosją osobą cara. Miało własną konstytucję, sejm, wojsko i walutę, ale car łamał te swobody.
- W **okresie konstytucyjnym** (1815–1830) Królestwo szybko się rozwijało: otwarto **Uniwersytet Warszawski** (1816), minister skarbu **Ksawery Drucki-Lubecki** uporządkował finanse i założył **Bank Polski** (1828), rozwijały się przemysł włókienniczy i górnictwo.
- Pozostałe ziemie polskie: **Wielkie Księstwo Poznańskie** (zabór pruski), **Galicja** (zabór austriacki) oraz **Rzeczpospolita Krakowska** – małe wolne miasto pod opieką trzech zaborców (1815–1846). W Wielkopolsce rozwijała się **praca organiczna**: Karol Marcinkowski i Hipolit Cegielski zakładali instytucje gospodarcze i oświatowe. Na **ziemiach zabranych** (dawne ziemie Rzeczypospolitej włączone wprost do Rosji) ośrodkiem polskiej nauki był Uniwersytet Wileński – car zamknął go po powstaniu listopadowym.
- Przeciw łamaniu konstytucji działały tajne organizacje, m.in. **spisek w Szkole Podchorążych** w Warszawie (Piotr Wysocki), od którego rozpoczęło się powstanie listopadowe.
- **29 listopada 1830** wybuchło **powstanie listopadowe**. Trwało do października 1831 roku i zakończyło się klęską.
- Po upadku powstania car zlikwidował sejm i wojsko Królestwa. Tysiące Polaków wyjechało na Zachód – to **Wielka Emigracja**. W jej kręgu we Francji tworzyli m.in. Adam Mickiewicz i Fryderyk Chopin.
- **22 stycznia 1863** wybuchło **powstanie styczniowe** – najdłużej trwające polskie powstanie, prowadzone metodą walki partyzanckiej. Przyczyny pośrednie: represje i rusyfikacja po 1831 roku, nadzieje po klęsce Rosji w wojnie krymskiej, patriotyczne manifestacje w Warszawie w latach 1861–1862. Przyczyna bezpośrednia: **branka** – przymusowy pobór młodych Polaków do armii rosyjskiej.

	Powstanie listopadowe	Powstanie styczniowe
Lata	1830–1831	1863–1864
Zabór	rosyjski (Królestwo Polskie)	rosyjski
Charakter walk	regularna armia, wielkie bitwy	walka partyzancka, setki potyczek
Skutki	likwidacja armii i sejmu Królestwa, Wielka Emigracja	zsyłki na Syberię, nasilenie rusyfikacji, uwłaszczenie chłopów

- **Uwłaszczenie** przebiegało w każdym zaborze inaczej. W zaborze pruskim (od 1823 roku) chłopi musieli oddać dziedzicowi część ziemi albo za nią zapłacić. W Galicji (1848) i w Królestwie Polskim (1864) dostali uprawianą ziemię bez wykupu, a odszkodowanie ziemianom wypłaciło państwo. W Królestwie warunki były najkorzystniejsze – car chciał zjednać chłopów i osłabić szlachtę, która poparła powstanie.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Po kongresie wiedeńskim – ćwiczenia

Daty, postacie, ziemie polskie po 1815

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 15 pkt

W. Śliwicki, litografia, ok. 1825

Pamiętaj: jeśli czegoś nie pamiętasz, wróć do ramki „Przypomnij sobie" na karcie 1.

1 Uzupełnij daty. ___ / 3 pkt

1. kongres wiedeński: _____
2. wybuch powstania listopadowego: _____
3. wybuch powstania styczniowego: _____

2 Połącz postać z opisem. ___ / 4 pkt

1. Adam Mickiewicz	a) kompozytor, na emigracji tworzył polonezy i mazurki
2. Fryderyk Chopin	b) dyktator powstania styczniowego
3. Piotr Wysocki	c) poeta, autor „Pana Tadeusza", działał na emigracji
4. Romuald Traugutt	d) przywódca spisku podchorążych w 1830 r.

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Królestwo Polskie było związane z Rosją osobą cara.	P	F
2. Po powstaniu listopadowym wielu Polaków wyemigrowało do Francji.	P	F
3. Powstanie styczniowe zakończyło się zwycięstwem.	P	F
4. Uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim nastąpiło w 1864 r.	P	F

4 Uzupełnij. ___ / 2 pkt

1. Wolne miasto pod opieką trzech zaborców, istniejące w latach 1815–1846, to _____.
2. Działalność gospodarcza i oświatowa, którą w Wielkopolsce prowadzili m.in. Marcinkowski i Cegielski, to praca _____.

5 Podaj dwa osiągnięcia Królestwa Polskiego w okresie konstytucyjnym (1815–1830). ___ / 2 pkt

_____

_____

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: ziemie polskie po 1815 – grupa A

30 minut · 20 pkt

KARTA 5/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

1 Uzupełnij. ___ / 3 pkt

1. Rok założenia Banku Polskiego: _____
2. Przywódca spisku w Szkole Podchorążych: _____
3. Rok uwłaszczenia chłopów w Królestwie Polskim: _____

2 Połącz pojęcie z wyjaśnieniem. ___ / 4 pkt

1. branka	a) samodzielność w rządzeniu sprawami kraju w ramach innego państwa
2. Wielka Emigracja	b) przymusowy pobór młodych mężczyzn do armii rosyjskiej
3. praca organiczna	c) działalność gospodarcza i oświatowa dla wzmocnienia społeczeństwa
4. autonomia	d) wychodźstwo po upadku powstania listopadowego

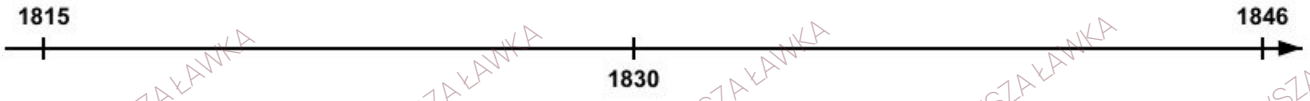
1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Królestwo Polskie miało własny sejm i wojsko.	P	F
2. Powstanie listopadowe miało charakter partyzancki.	P	F
3. Wielka Emigracja osiadła głównie we Francji.	P	F
4. Powstanie listopadowe wybuchło w zaborze pruskim.	P	F

4 Przyporządkuj wydarzeniom daty zaznaczone na osi czasu. ___ / 3 pkt

Ziemie polskie w XIX wieku

1. włączenie Krakowa do Austrii – _____
2. kongres wiedeński – _____
3. wybuch powstania listopadowego – _____

5 **Przeczytaj fragment i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Adam Mickiewicz o losie Polski

„Bo naród polski nie umarł, ciało jego leży w grobie, a dusza jego zstąpiła z ziemi […]. A trzeciego dnia dusza wróci do ciała, i naród zmartwychwstanie i uwolni wszystkie ludy Europy z niewoli."

Adam Mickiewicz, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego" (1832)

5.1 **Jaką nadzieję wyraża autor?** ___ / 1 pkt

A. że powstanie listopadowe trwa dalej

B. że zaborcy się pogodzą

C. że Polacy wyjadą do Ameryki

D. że Polska odrodzi się jako niepodległe państwo

5.2 **Wyjaśnij, dlaczego takie teksty były ważne dla Polaków po klęsce powstania.** ___ / 2 pkt

6 **Wyjaśnij, na czym polegała praca organiczna i dlaczego była inną drogą walki o polskość niż powstania.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 7

Podgląd pokazał 5 z 15 stron. Pełna wersja: 15 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim – 7 zadań, 29 pkt
- Karta 2: Po kongresie wiedeńskim – ćwiczenia – 5 zadań, 15 pkt
- Karta 3: Powstania narodowe – utrwalenie – 5 zadań, 10 pkt
- Karta 4: Pracuję ze źródłem – emigracja i mapa – 4 zadania, 16 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: ziemie polskie po 1815 – grupa A – 6 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: ziemie polskie po 1815 – grupa B – 6 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/historia-klasa-7-dzial-01-ziemie-polskie-po-kongresie-wiedenskim-zestaw